

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas nākotne

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

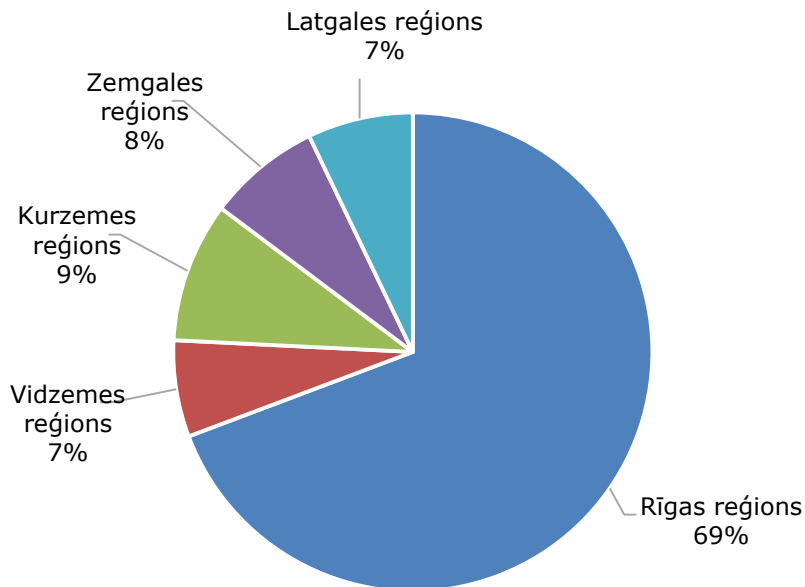
Kas notiek reģionos?

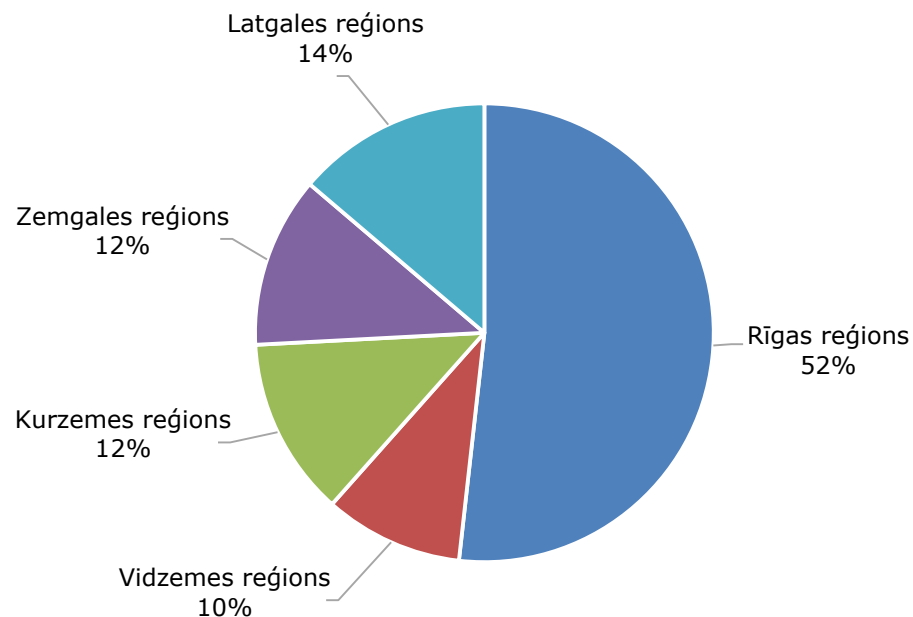
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iedzīvotāji un IKP

IKP plānošanas reģionos
(faktiskajās cenās, tūkst. euro, 2016.g.)

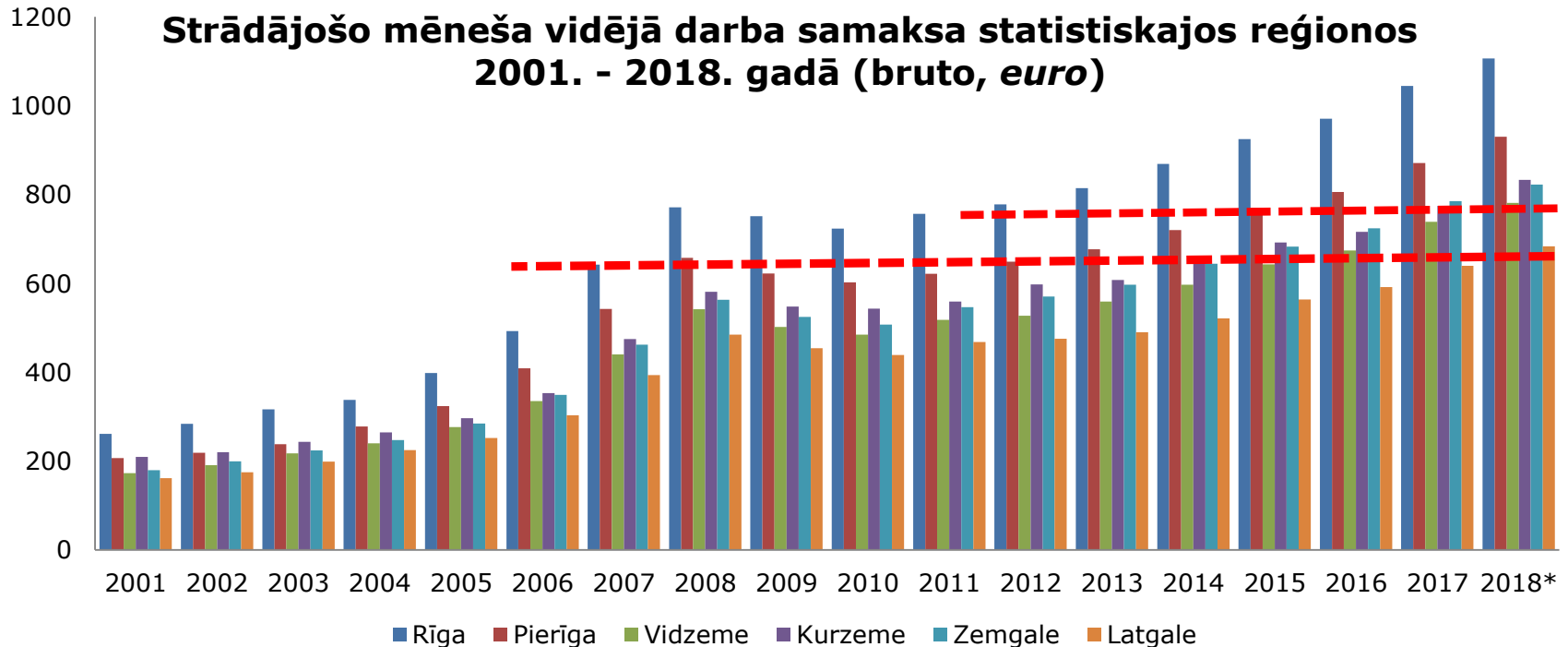
Iedzīvotāju skaits plānošanas reģionos
(2018.g.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ietekme uz mājsaimniecībām

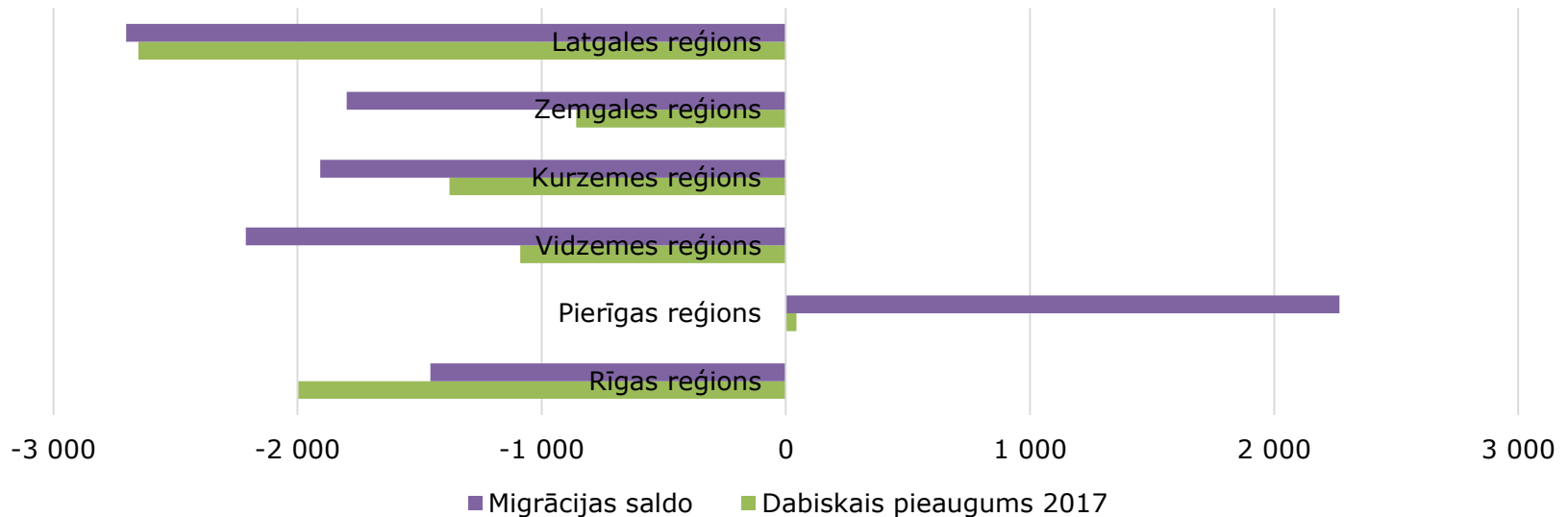
- Ienākumu nevienlīdzībai Latvijā ir izteikts teritoriāls raksturs:
  - darba samaksas atšķirības 1,6 reizes (jeb 10 līdz 5-6 gadu starpība);
  - komersantu spēja piesaistīt investīcijas – atšķirības nefinanšu investīcijās 5,4 reizes.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iedzīvotāju skaita izmaiņas

Migrācijas saldo un dabiskais pieaugums 2017.gadā

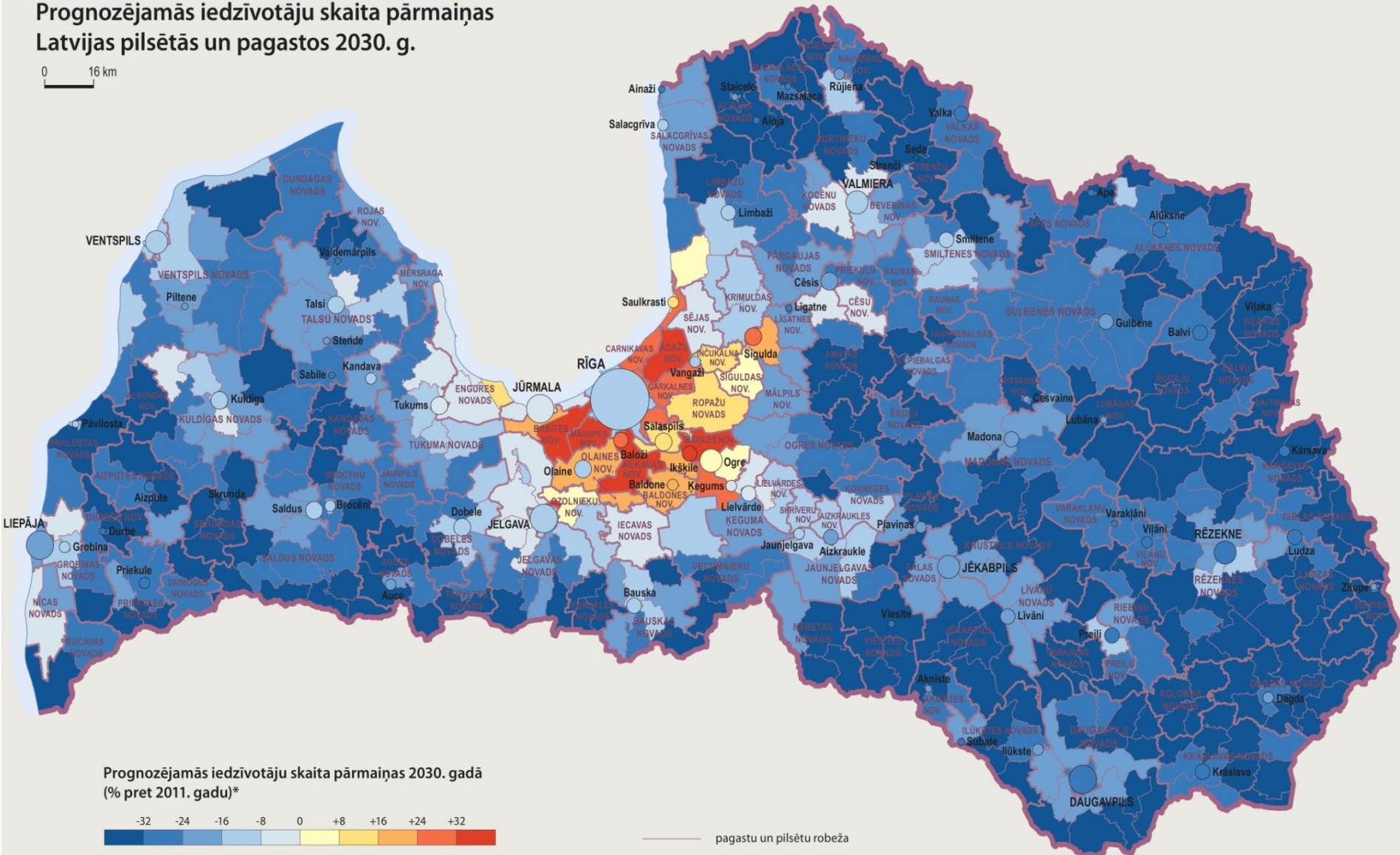

Pēdējo 10 gadu laikā:

- 2010.g. lielākā emigrācija 10 gadu laikā (-35,6 tūkst. gada laikā).
- 2017.g. mazākā emigrācija 10 gadu laikā (-7,8 tūkst.).
- Būtiski atšķiras reģionāli – Pierīgā pēdējos 10 gados ir samazinājies iedzīvotāju skaits tikai par 1%, Latgales reģionā par 20%.

Prognozējamās iedzīvotāju skaita pārmaiņas Latvijas pilsētās un pagastos 2030. g.

0 16 km

* Prognose veikta, pieņemot, ka iedzīvotāju skaita samazinājuma vai pieauguma vidējais temps konkrētajā pilsētā un pagastā būtiski neatšķirsies no šī rādītāja laika posmā starp 2000. un 2011. gada tautas skaitīšanām. Minētais periods aptver gan ekonomiskā uzplaukuma, gan lejupslīdes laiku, ietekmējot kā migrācijas, tā dzimstības svārstības valstī.

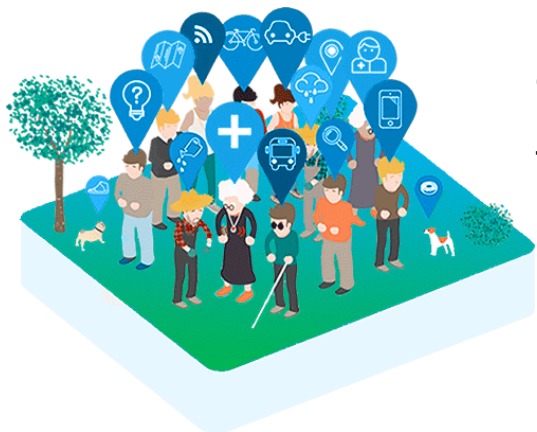

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Digitālā transformācija maina nozares un publisko pakalpojumu sniegšanu – vai tiekam līdzī?

Tuvākā nākotnē ikvienas nozares konkurētspēju un izdzīvošanas spēju noteiks spēja visaptveroši ieviest modernās tehnoloģijas

Pakalpojumu sniegšanas efektivitāte un atbilstība augošajām klimata aizsardzības prasībām ir atkarīga no spējas visaptveroši izmantot modernās tehnoloģijas

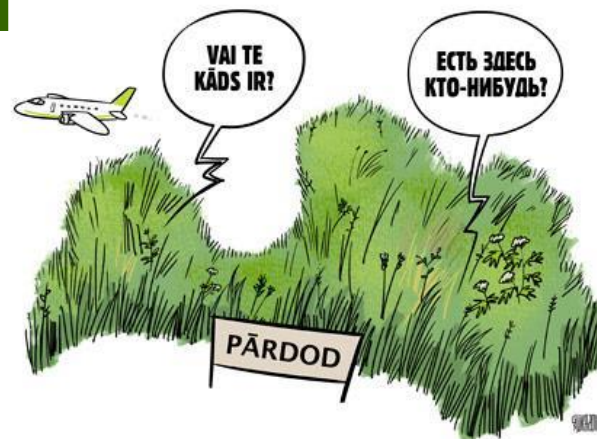

1. Digitālās tehnoloģijas kopumā Latvijā attīstās labi, tomēr uzņēmēju spēja tās pielietot ir ļoti zema.
2. Digitālo pakalpojumu izmantošana pieaug, tomēr ir prasmīgu IT speciālistu trūkums.
3. Digitālo pakalpojumu pielietojums pieaug, tomēr digitālās prasmes ir izaicinājums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Izaicinājumi

▪ **Iedzīvotāju aizplūšana:**

- Rīga neuzņem visus – lielākā daļa izbrauc ārpus Latvijas
- Būtiska algu atšķirība starp reģioniem

▪ **Finanšu pārdale nerisina problēmu** – finanšu resursu pārdale nepalielina to daudzumu

▪ **Reģionālās ekonomikas atšķirības** un «*Market gap*»: tirgus pats nespēj atrisināt reģionālās atšķirības

- ✓ **Pašvaldības loma – spēja ietekmēt attīstības procesu reģionos – pārmaiņu līderis!**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

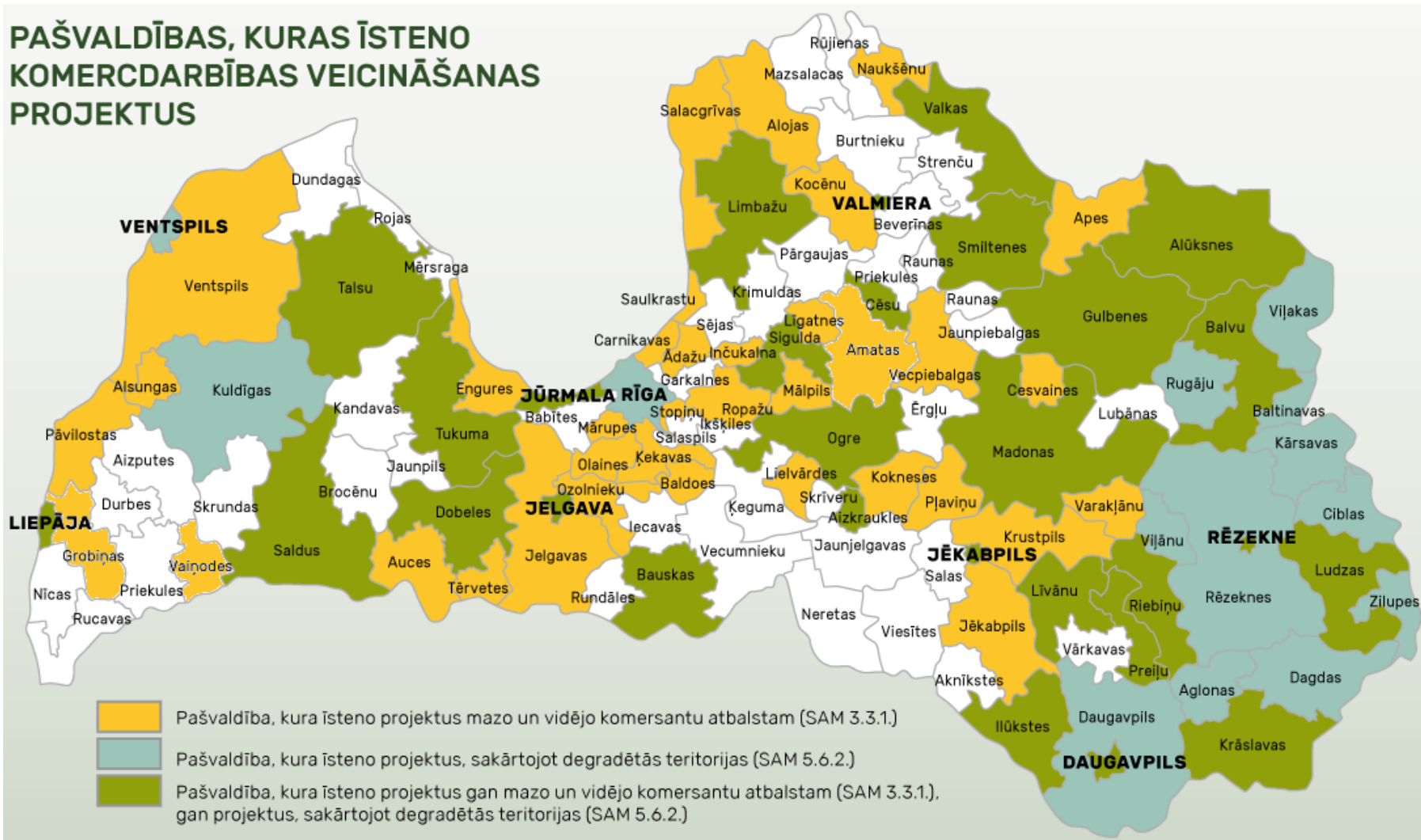
Kas tiek darīts reģionālās politikas ietvaros ar ES fondu atbalstu?

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsts uzņēmējdarbībai

PAŠVALDĪBAS, KURAS ĪSTENO KOMERCDARBĪBAS VEICINĀŠANAS PROJEKTUS

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Progress projektu ieviešanā (SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.)

SAM	ERAF, euro	Plānotais projektu skaits	Aktuālie dati uz 11.03.2019.	
			Projekti	ERAF, euro
3.3.1.	64 219 292	96	83 (86%)	52 539 087 (82%)
Nacionālie centri	16 114 183	13	10 (77%)	10 388 287 (64%)
Reģionālie centri	10 911 633	27	21 (78%)	9 157 920 (84%)
Novadi	37 193 476	56	52 (93%)	32 992 880 (89%)
5.6.2.	236 524 372	110	78 (71%)	162 945 568 (69%)
Nacionālie centri	92 138 673	29	20 (69%)	53 384 985 (58%)
Reģionālie centri	92 138 673	65	46 (71%)	66 426 289 (72%)
Latgale	52 247 026	16	12 (75%)	43 135 295 (83%)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Plānotie rezultāti SAM 3.3.1 un SAM 5.6.2

**296 milj.
euro
ERAF**

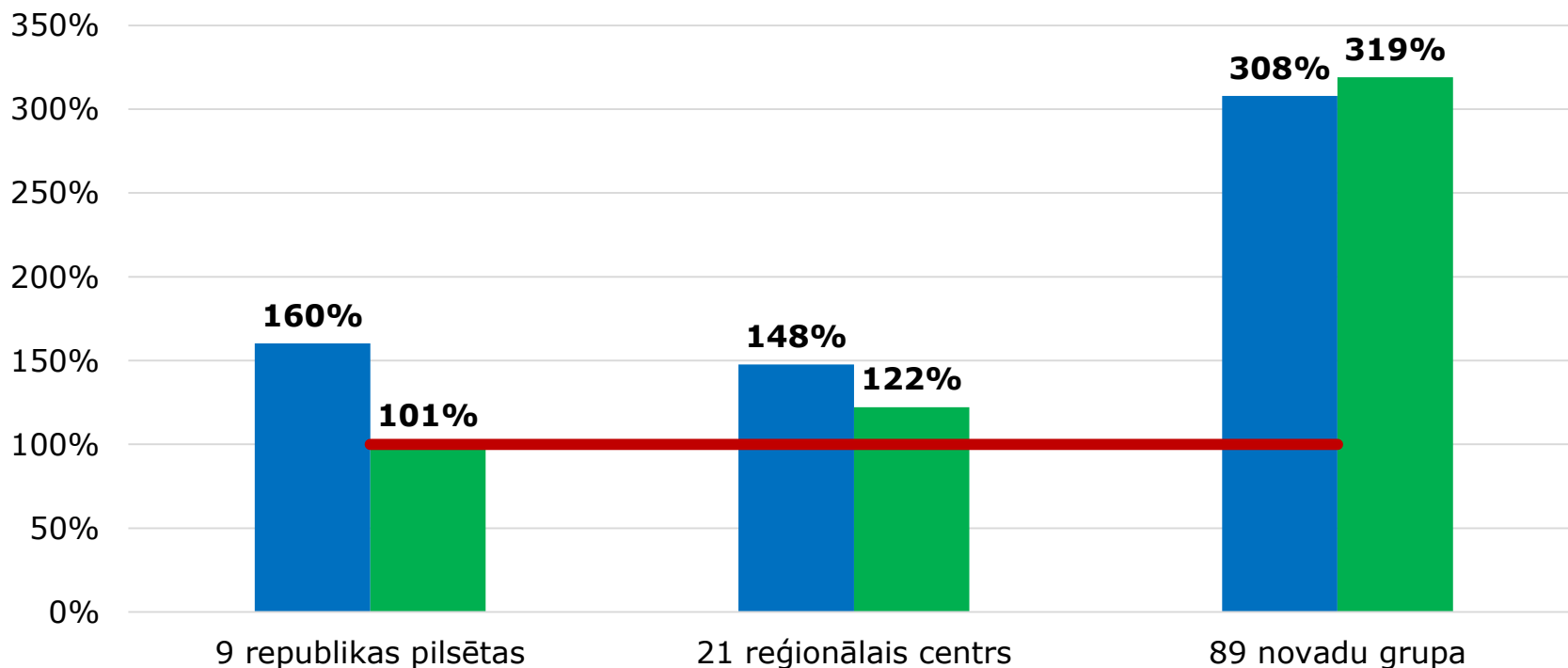
301 000 000
PRIVĀTĀS
INVESTĪCIJAS

5 000
JAUNAS DARBA
VIETAS

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SAM 3.3.1. apstiprināto projektu plānotie rezultāti pret noteikto SAM rezultātu bāzes līmeni

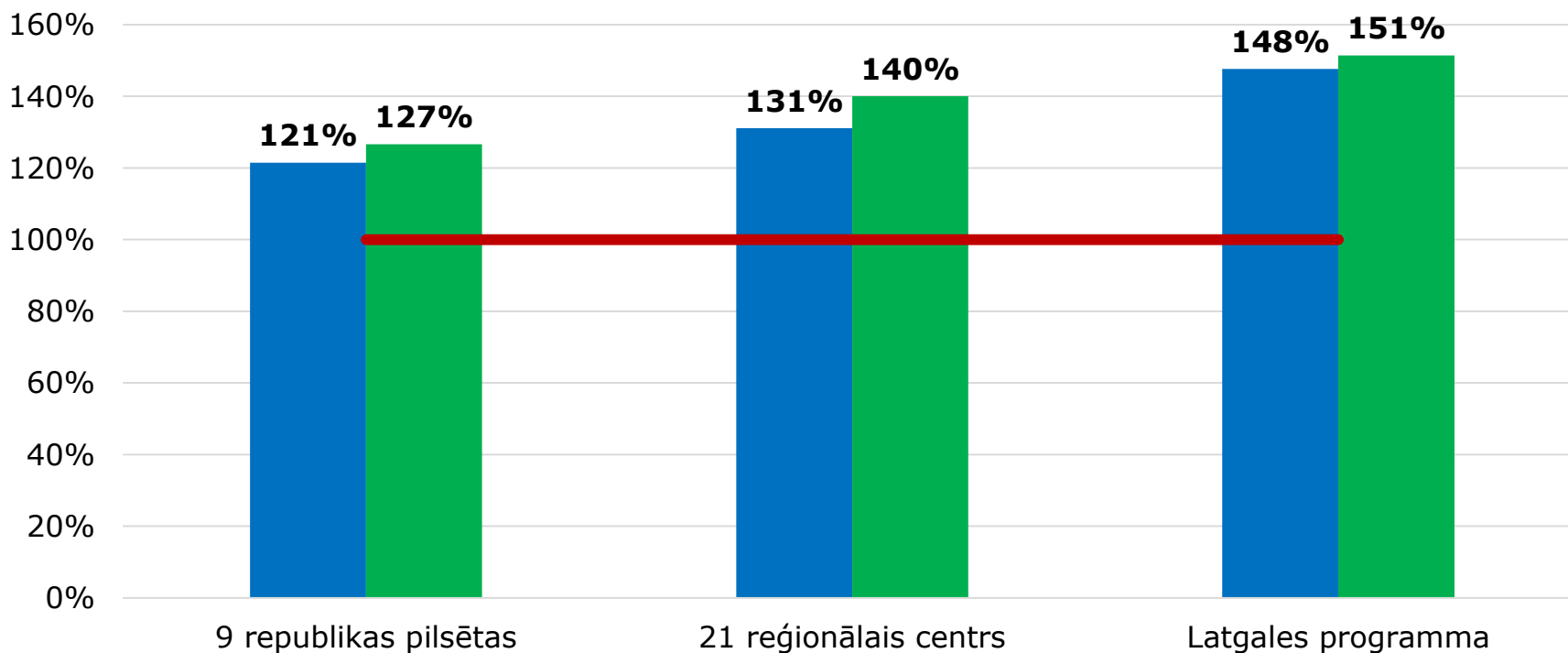

- SAM 3.3.1. apstiprināto projektu ietvaros plānotās darba vietas
- SAM 3.3.1. apstiprināto projektu ietvaros plānotās nefinanšu investīcijas
- Bāzes līmenis

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SAM 5.6.2 apstiprināto projektu plānotie rezultāti pret noteikto SAM rezultātu bāzes līmeni

- SAM 5.6.2. apstiprināto projektu ietvaros plānotās darba vietas
- SAM 5.6.2. apstiprināto projektu ietvaros plānotās nefinanšu investīcijas
- Bāzes līmenis

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Sasniegtie rādītāji SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. (uz 11.03.2019.)

SAM 3.3.1. sasniegtie rādītāji

	Darba vietas	Nefinanšu investīcijas (euro)	Komersantu skaits
Nacionālie centri	131	13 276 238	24
Reģionālie centri	98	1 941 607	23
89 novadi	83	9 033 401	133
<i>Kopā</i>	312	24 251 246	180

SAM 5.6.2. sasniegtie rādītāji

	Darba vietas	Nefinanšu investīcijas (euro)	Atjaunotā teritorija (ha)
Nacionālie centri	106	2 284 061	15,79
Reģionālie centri	481	92 260 023	82,83
Latgales programma	37	0	4,92
<i>Kopā</i>	624	94 544 084	103,54

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Progress projektu ieviešanā (SAM 4.2.2. – energoefektivitāte pašvaldību ēkās)

SAM	ERAF, euro	Plānotais projektu skaits	Aktuālie dati uz 11.03.2019.	
			Projekti	ERAF, euro
4.2.2.	46 996 394	151	122 (81%)	39 172 893 (83%)
Nacionālie centri	31 299 565	84	72 (86%)	27 089 235 (87%)
Novadi (t.sk. reģionālie centri)	15 696 829	67	50 (75%)	12 083 658 (77%)

SAM 4.2.2. sasniegtie rādītāji (uz 11.03.2019.)

SAM	Primārās enerģijas patēriņa samazinājums, kWh	CO ₂ izmešu samazinājums, tonnas
4.2.2.	10 403 746,81 (37%)	2573,11 (39%)
Nacionālie centri	8 694 375,15 (64%)	2226,37 (64%)
Novadi	1 709 371,66 (12%)	346,74 (12%)

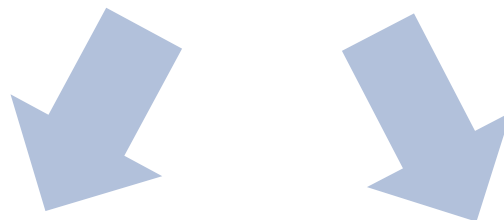

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ko darīt turpmāk? (galvenie virzieni)

Pašvaldības loma!

Reģioni un pašvaldība
kā attīstības virzītājs

Uzņēmējdarbības vide
reģionos

Pakalpojumu
efektivitāte

Demogrāfija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

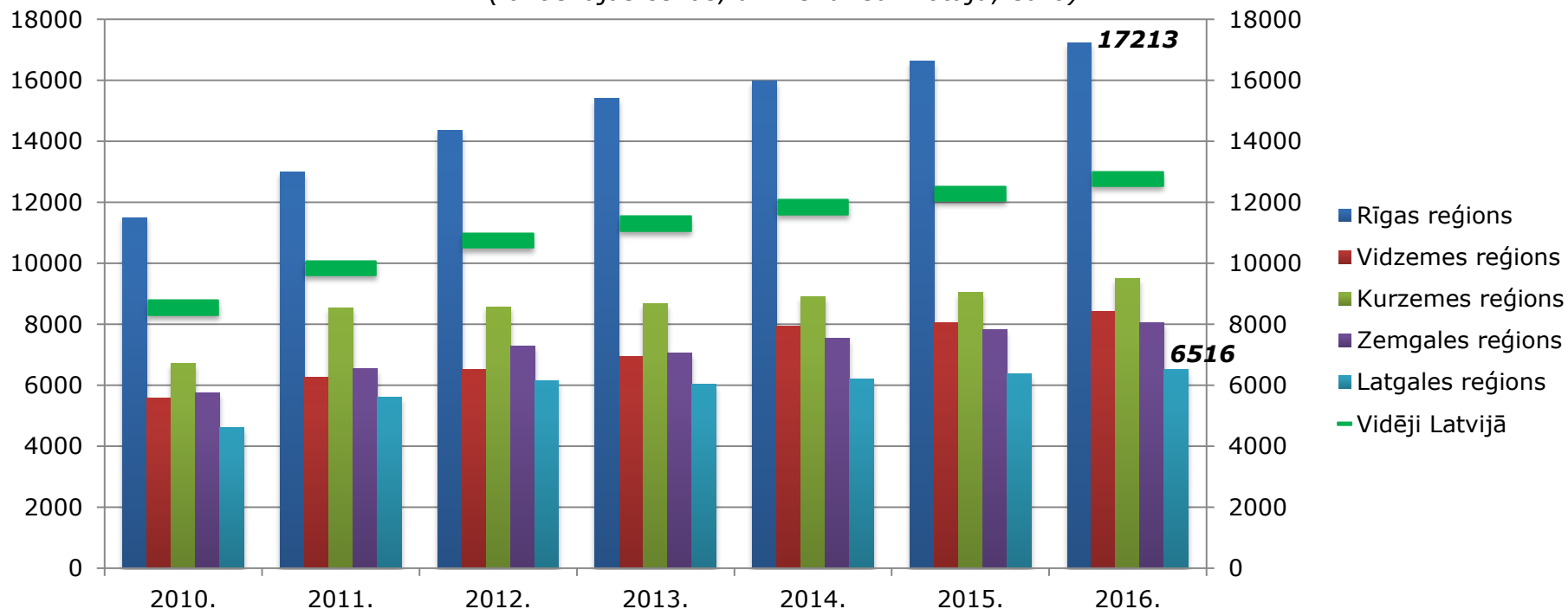
Mērķa definēšana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atšķirīgā situācija reģionos – *IKP atšķirības*

Iekšzemes kopprodukts plānošanas reģionos
(faktiskajās cenās, uz vienu iedzīvotāju, euro)

Avots: VARAM veidots pēc datiem no CSP

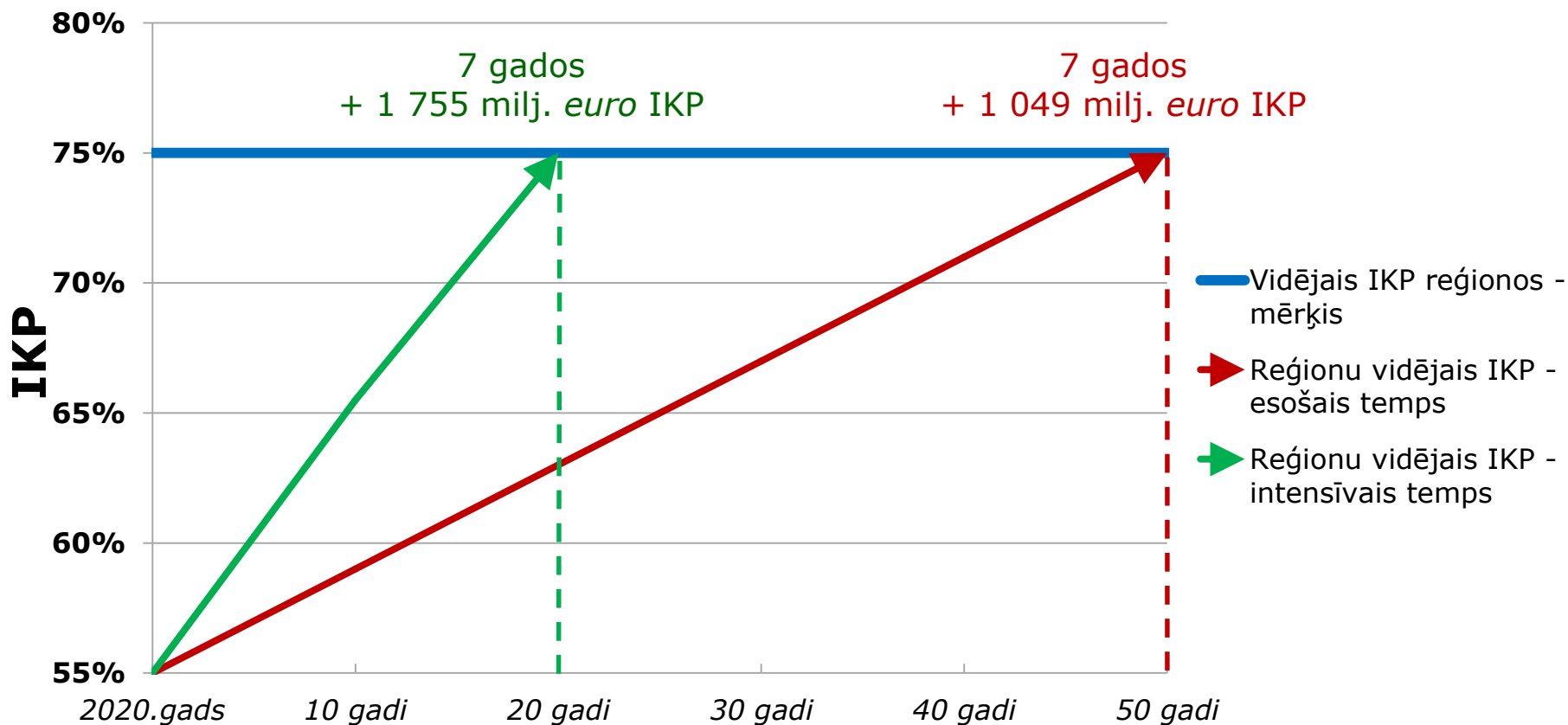
Rīgas reģionā IKP uz vienu iedzīvotāju 2016.gadā ir 17 213 *euro*, kas ir 135% no vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju valstī (12 760 *euro*). Kurzemē IKP uz vienu iedzīvotāju ir 74% no vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju valstī, Vidzemē 66%, Zemgalē 63%, bet Latgalē 51%.

Rīgas reģionā IKP uz vienu iedzīvotāju ir 2,6 reizes lielāks nekā Latgales reģionā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

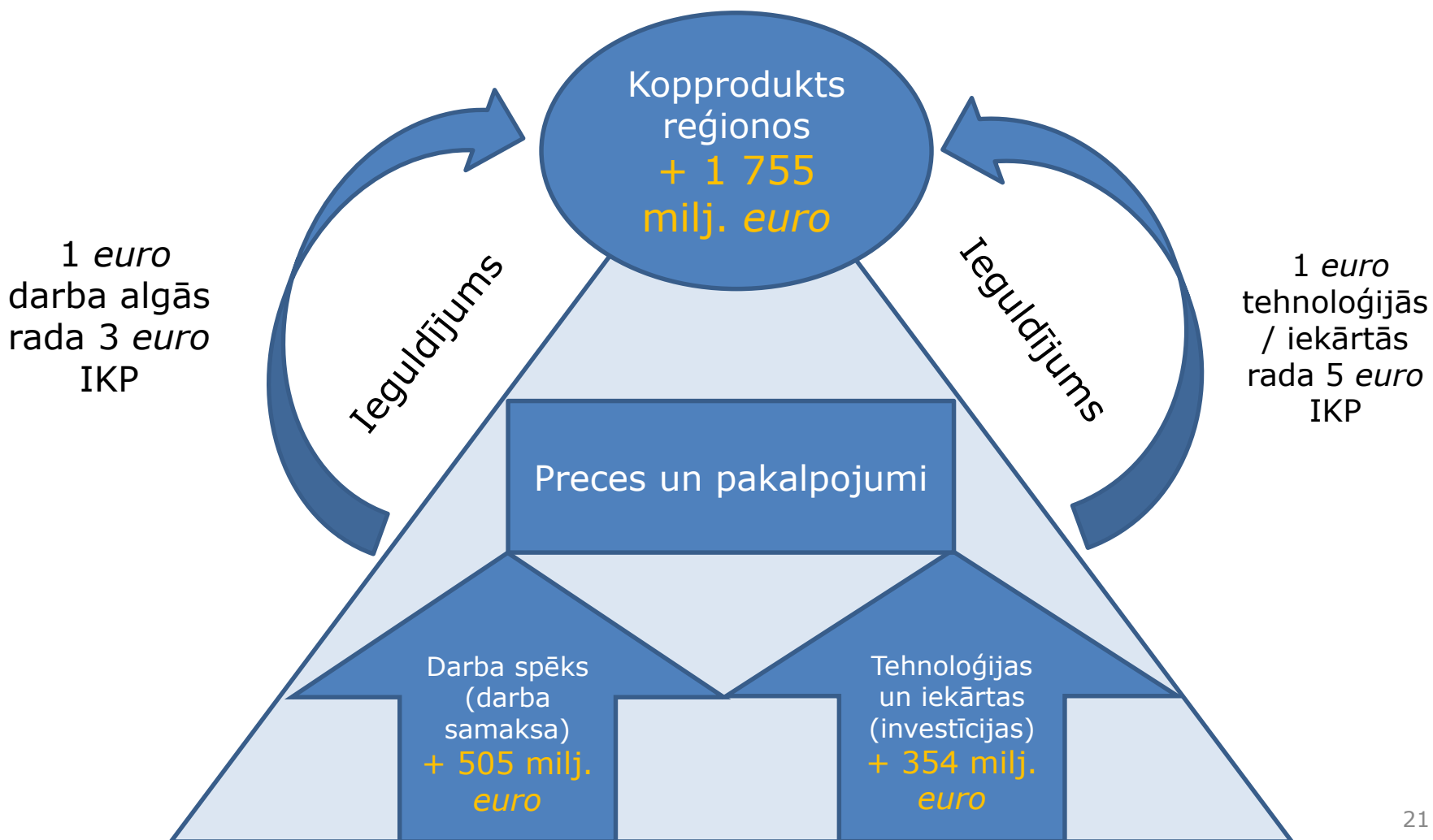
Divi scenāriji reģionālai attīstībai – esošais temps un ātrāks

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās attīstības modelis – septiņgadē nepieciešamais ieguldījums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas mērķis

Virsmērķis	Politikas rezultāts
Reģionālās attīstības atšķirību mazināšana, nodrošinot līdzvērtīgu dzīves un darba apstākļus visiem Latvijas iedzīvotājiem	Samazināt IKP starpību starp reģioniem vismaz par 5%

1. Ilgtermiņa izaicinājums:

- ✓ Ilgtermiņa – 20 gadu laikā samazināt IKP atšķirības – mazāk attīstītajiem reģioniem līdz 75% IKP pret Latvijas vidējo (5 316,7 milj. *euro* IKP pieaugums reģionos).

2. Vidējā termiņā – samazināt IKP starpību vismaz par 5% (1 755 milj. *euro* IKP pieaugums reģionos).

Mērķa sasniegšanai, nepieciešamais ieguldījums plānošanas periodā (7 gados):

- ✓ 505 milj. *euro* darba algās;
- ✓ 354 milj. *euro* piesaistītās investīcijās (nefinanšu investīcijās).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas apakšmērķi

Apakšmērķi	Politikas rezultāts
1. Produktivitātes kāpināšana reģionos	354 milj. <i>euro</i> piesaistītās investīcijas 505 milj. <i>euro</i> darba algās
2. Cilvēkkapitāla piesaiste reģionos	8 132 remigranti
1. Pakalpojumu efektivitāte	Izmaksas uz klientu – samazinājums vismaz par 10% Primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums gadā – 67 991 529 kWh/gadā, siltumnīcefekta gāzu samazinājums gadā – 17 200 CO ₂ tonnas 7500 jaunas vietas PII un bērnu pieskatīšanas pakalpojumu sniedzējiem
2. Mobilitāte atbilstoši demogrāfijas izaicinājumiem	Sasniedzamība – samazinās laika patēriņš pakalpojuma sniedzamībai vismaz par 5%

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Galvenie virzieni

Reģioni un pašvaldība
kā attīstības virzītājs

**Pašvaldības
loma!**

Uzņēmējdarbības vide
reģionos

Pakalpojumu efektivitāte

Vietas
sagatavošana
un
produktivitāte

Cilvēkkapitāls

Pakalpojumu
efektivitāte
atbilstoši
demogrāfijai

Sasniedzamība
un dzīves vide

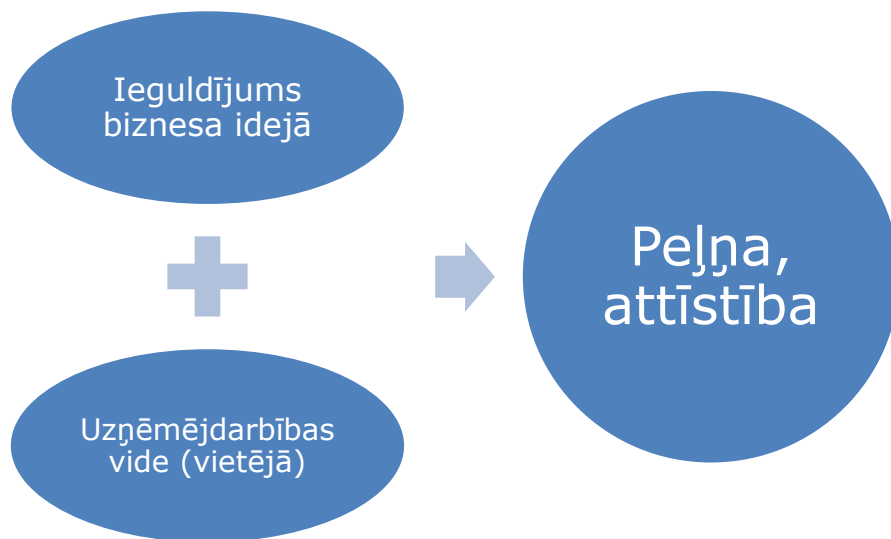
Pašvaldību
administrācijas
efektivitāte

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldības loma – vietas sagatavotājs

Mērķis – radīt apstākļus, lai komersantiem:

- Labvēlīga uzņēmējdarbības vide:
  - Nav jāiegulda apkalpojošā infrastruktūrā (telpas, pieslēgumi, ceļi u.tml.)
  - Ātri, ērti pakalpojumi
- Vairāk resursa biznesa idejai (iekārtās, personālā, mārketingā u.tml.)

Iespējamie rīcības virzieni: UZŅĒMĒJDARBĪBA (1)

Uzdevums	Budžets	Rezultāts
1. Vietas sagatavošana uzņēmējam un to produktivitāte		
Publiskā infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam – turpinājums 3.3.1./5.6.2. SAM (VARAM)	400 000 000	<ul style="list-style-type: none"> • 3 188 darba vietas jeb 200 milj. <i>euro</i> bruto darba algas* • 270 000 000 <i>euro</i> nefinanšu investīcijas (Nacionālais rādītājs, ES regulas rādītājs) • Nodarbinātības līmeņa pieaugums %, personas 15-74 gadi – 0,73% (NAP rādītājs) • Vismaz 133 uzņēmumi ar augstu apgrozījumu (ES regulas rādītājs)
Ieguldījumi pamatlīdzekļos esošo/jaunu produktu un pakalpojumu attīstībai (EM)	144 392 200	<ul style="list-style-type: none"> • 231 027 520 <i>euro</i> darba algu fonds (Nacionālais rādītājs)** • Produktivitāte uz vienu nostrādāto stundu, 2010=100% (NAP rādītājs) • Vismaz 48 uzņēmumi ar augstu apgrozījumu (ES regulas rādītājs)
Nekustamā īpašuma regulējuma pilnveidošana, uzlabojot īpašuma pārdošanas nosacījumus atbilstoši komersanta ieguldījuma apjomam	Esošā budžeta ietvaros	Izveidota jauna uzņēmējdarbības atbalsta forma (veicot izmaiņas normatīvajos aktos) pašvaldībām attiecībā uz pašvaldības nomas objektu efektīvu izmantošanu
Teritoriju plānošana - gatavība uzņemt investīciju projektus un prasību samērīgums komersantiem	Esošā budžeta ietvaros	Veikti grozījumi teritorijas attīstības plānošanu reglamentējošajos normatīvajos aktos
Reģionālie projekti – reģionālā fonda izveide no pašvaldību budžeta nodokļu ieņēmumiem (IIN, NĪN)	168 milj. <i>euro</i> (esošā budžeta pārdaļē)	84 milj. <i>euro</i> nefinanšu investīcijas Pakalpojumu sniegšanas izmaksu samazinājums pašvaldībām vismaz par 10% (Nacionālais rādītājs)
Pašvaldību darbības standarts – atbalsta komplekts uzņēmējdarbībai	Esošā budžeta ietvaros	Identificēts specifisku uzņēmējdarbības atbalsta instrumentu kopums, kuri jāievieš un jāīsteno pašvaldībām
Reģionālā inovāciju un zināšanu partnerība	Tiks precizēts sarunās ar IZM un EM	Izveidota platforma RIS ieviešanai reģionālā līmenī

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iespējamie rīcības virzieni: UZŅĒMĒJDARBĪBA (2)

Uzdevums	Budžets	Rezultāts
<u>2. Cilvēkkapitāla piesaiste</u>		
Cilvēkkapitāla piesaiste reģionos un darba spēka mobilitāte - ieguldījumi darba algās (ZM)	64 113 800	<ul style="list-style-type: none"> 64 113 800 <i>euro</i> darba algu fonds (Nacionālais rādītājs) Nodarbinātības līmeņa pieaugums %, personas 15-74 gadi – 0,12% (NAP rādītājs) Vismaz 21 uzņēmums ar augstu apgrozījumu (ES regulas rādītājs)
Pašvaldību garantiju instrumenta attīstība	Esošā budžeta ietvaros	Izveidota jauna uzņēmējdarbības atbalsta forma (veicot izmaiņas normatīvajos aktos) pašvaldībām - pašvaldību garantiju instrumenta attīstība, lai nepietiekama nodrošinājuma gadījumā pašvaldībai būtu iespēja sniegt garantiju uzņēmējiem (Nacionālais rādītājs)
Nodokļu risinājumi darba algu atbalstam Latgales reģionā (Rēzeknes un Latgales SEZ pilnveide)	Esošā budžeta ietvaros	<ul style="list-style-type: none"> Pilnveidoti atbalsta pasākumi (veicot izmaiņas normatīvajos aktos), paredzot nodokļu atbalstu par paredzamajām algu izmaksām jaunās darba vietās, kas ir saistītas ar sākotnējiem ieguldījumiem 9 500 000 <i>euro</i> darba algu fonds
Mājokļu atbalsts darba spēkam (VB) (EM)	Atbilstoši Valsts budžeta 2019.gadam likumprojektam	Īstenota īres mājokļu būvniecības atbalsta programma
Remigrācijas atbalsta pasākumi	4 505 000	<ul style="list-style-type: none"> 8 132 remigranti 140 uzņēmējdarbības projekti

Iespējamie rīcības virzieni: PAKALPOJUMI (1)

Uzdevums	Budžets	Rezultāts
1. <u>Pakalpojumu nodrošināšana atbilstoši demogrāfijas izaicinājumiem</u>		
Pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāte (ES fondi) (VARAM)	100 000 000 (90 000 000)*	<ul style="list-style-type: none"> Primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums gadā – 67 991 529 kWh/gadā (Nacionālais rādītājs; ES regulas rādītājs) Siltumnīcefekta gāzu samazinājums gadā – 17 200 CO2 tonnas (Nacionālais rādītājs; ES regulas rādītājs) Siltumnīcefekta gāzu emisijas, tonnas uz 1MEUR IKP (1990=100%) (NAP rādītājs)
Pirmsskolas izglītības un bērnu pieskatīšanas pakalpojuma pieejamība (ES fondi) (VARAM)	80 000 000	<ul style="list-style-type: none"> 7500 jaunas radītas vietas PII (2018.gadā rinda 7500 bērnu) (Nacionālais rādītājs; potenciālais NAP rādītājs) 7500 bērnu - atbalstīto bērnu aprūpes infrastruktūru izmantojušo bērnu skaits gadā (ES regulas rādītājs)
Viedās pašvaldības – pakalpojumu efektivitātes uzlabošana (izmaksas uz klientu), piemērojot kombinētos risinājumus (plānošana, IKT + infrastruktūra, mobilitāte, klimata risinājumi) (VARAM)	30 000 000 (jauns)*	<ul style="list-style-type: none"> Pakalpojumu sniegšanas izmaksu samazinājums pašvaldībām vismaz par 10% uz vienu klientu (Nacionālais rādītājs) Iedzīvotāji 18+ gadu vecumā, kas pēdējos 12 mēnešos iesaistījušies pilsoniskajās aktivitātēs, % no respondentiem (NAP rādītājs) Iedzīvotāji, ko aptver integrētas pilsētattīstības stratēģijas (ES regulas rādītājs)
Vienota pakalpojumu tīkla plānošana un koordinācija (izglītība, sociālā, veselība, kultūra...citi pakalpojumi)	Tiks precizēts sarunās ar nozaru ministrijām	Tiks precizēts sarunās ar nozaru ministrijām
Vienotie klientu apkalpošanas centri	Atbilstoši Valsts budžeta 2019.gadam likumprojektam	<ul style="list-style-type: none"> Jaunizveidoto un uzlaboto pakalpojumu skaits Klientu apkalpošanas centru klientu skaits

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iespējamie rīcības virzieni: PAKALPOJUMI (2)

Uzdevums	Budžets	Rezultāts
<u>2. Sasniedzamība un dzīves vide</u>		
Mobilitāte pakalpojumu saņemšanai - pašvaldību ceļi, ielas un citi mobilitātes risinājumi (ES fondi) (VARAM)	120 000 000 (110 000 000)*	<ul style="list-style-type: none"> • Transporta infrastruktūras indekss (NAP rādītājs) • Samazinās laika patēriņš iedzīvotājam pakalpojuma sasniedzamībai vismaz par 5% (Nacionālais rādītājs, ES regulas rādītājs) • Nodrošina pakalpojumu pieejamību atbilstoši pakalpojumu grozam • Iedzīvotāji, ko aptver integrētas pilsētattīstības stratēģijas (ES regulas rādītājs)
Pašvaldību publiskās ārtelpas attīstība tūrisma veicināšanai (ES fondi) (VARAM)	100 000 000 (90 000 000)*	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunradīto pakalpojumu/objektu skaits – 40 (Nacionālais rādītājs) • Kultūras iestāžu apmeklējumi gadā vidēji uz 1 iedzīvotāju – pieaugums vismaz par 5% gadā (NAP rādītājs) • Apmeklētāju skaits attīstāmajās vietās un objektos – pieaugums vismaz par 5% gadā (ES regulas rādītājs) • Iedzīvotāji, ko aptver integrētas pilsētattīstības stratēģijas (ES regulas rādītājs)
Rīgas metropoles areāla mobilitātes plānošana	Jāprecizē sadarbībā ar RPR	Jāprecizē sadarbībā ar RPR

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iespējamie rīcības virzieni: PAKALPOJUMI (3)

Uzdevums	Budžets	Rezultāts
3. Pašvaldību administrācijas darba efektivitāte		
Pašvaldību administrācijas kapacitāte un zināšanas viedai plānošanai un attīstībai (ES fondi) (VARAM)	1 428 571	<ul style="list-style-type: none"> Uzlabotas pašvaldību speciālistu zināšanas un prasmes (100% pašvaldības) (Nacionālais rādītājs) Iedzīvotāji 18+ gadu vecumā, kas pēdējos 12 mēnešos iesaistījušies pilsoniskajās aktivitātēs, % no respondentiem (NAP rādītājs) Iedzīvotāji, ko aptver integrētas pilsētattīstības stratēģijas (ES regulas rādītājs)
Pašvaldību administratīvi teritoriālais iedalījums u.c.	Esošā budžeta ietvaros	Uzlabota administratīvi teritoriālā struktūra, paaugstinot pašvaldību finansiālo un funkcionālo kapacitāti
Pašvaldību finanšu sistēmas pilnveidošana (pašvaldību budžeta mērķtiecīgāki ieguldījumi)	Esošā budžeta ietvaros	Veikti grozījumi normatīvajos aktos, kas reglamentē pašvaldību finanses
Mērķdotācija pašvaldību projektu līdzfinansējumam – nodrošināt atbalsta piešķiršanu atbilstoši reģionālās attīstības atšķirībām	Esošā budžeta ietvaros	Izstrādāta kārtība valsts budžeta dotācijas piešķiršanai pašvaldībām ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai
Pašvaldību attīstības programmu kvalitātes uzlabošana (saskaņošana ar VARAM), t.sk. nodrošinot attīstības un budžeta plānošanas sasaisti	Esošā budžeta ietvaros	Uzlabotas un aktuālas pašvaldību attīstības programmas (100%)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iespējamie rīcības virzieni: PAKALPOJUMI (4)

Uzdevums	Budžets	Rezultāts
<u>3. Pašvaldību administrācijas darba efektivitāte</u>		
Plašākas sabiedrības iesaiste reģionālās politikas mērķu sasniegšanā (līdzdalības budžets)	ES fondi, pašvaldību finansējums	Sniegts atbalsts kopienu plānu izstrādei un īstenošanai
Paplašināt teritoriālās statistikas klāstu un ieguves iespējas	3 000 000	<ul style="list-style-type: none"> • Pilnveidots reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas process • Paplašināts teritoriālās statistikas klāsts
Pašvaldības administratīvo un pakalpojumu sniegšanas procesu modernizācija un digitalizācija un digitālo risinājumu koplietošana		Klienti, kas apkalpoti elektroniski neklātienē no kopējā pašvaldības sniegto pakalpojumu skaita

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Teritoriālā pieeja

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās attīstības likums

*Reģionālās attīstības **finansējumu** piešķir mērķteritorijām vai to daļām atbilstoši **Reģionālās politikas pamatnostādņēs** noteiktajiem reģionālās politikas mērķteritoriju atbalsta virzieniem (21.pants (1))*

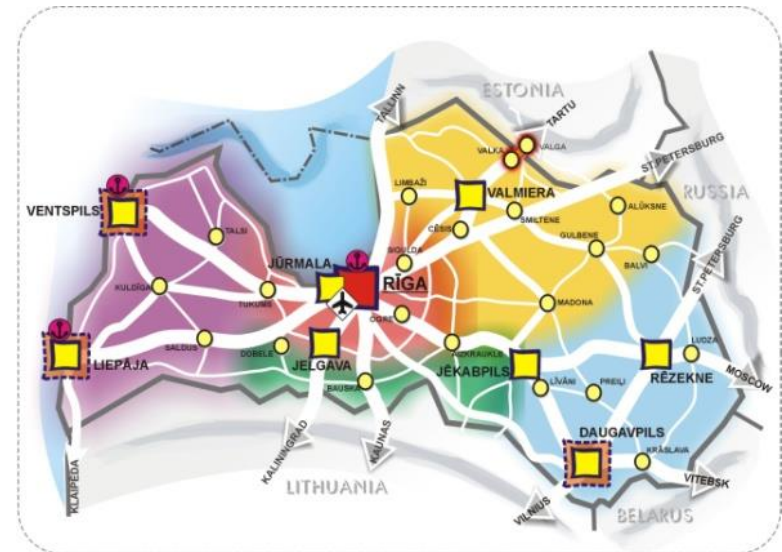
Reģionālās politikas mērķteritorijas tiek noteiktas, ievērojot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju. Mērķteritorijās ietilpstošās pašvaldības tiek noteiktas Reģionālās politikas pamatnostādņēs (24.pants)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LV 2030 mērķteritorijas

- Attīstības centri (9+21)
- Lauku teritorijas
- Rīgas metropoles areāls
- Baltijas jūras piekraste
- Austrumu pierobeža

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsta modelis

1. Izaicinājums – kas modelim jāsasniedz:

- Virzība uz mērķi – reģionālās attīstības atšķirību mazināšana
- Atbalsts mērķteritorijām no LV 2030
  - ✓ Izmaiņas pašvaldību skaitā – līdz 2021.gadam tiks ieviests ATR (paralēls process) un izvērtējums par 2.līmeņa pašvaldībām

2. Risinājums:

- Finansējuma kritēriji
- Plānošanas pieeja

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsta modelis (2)

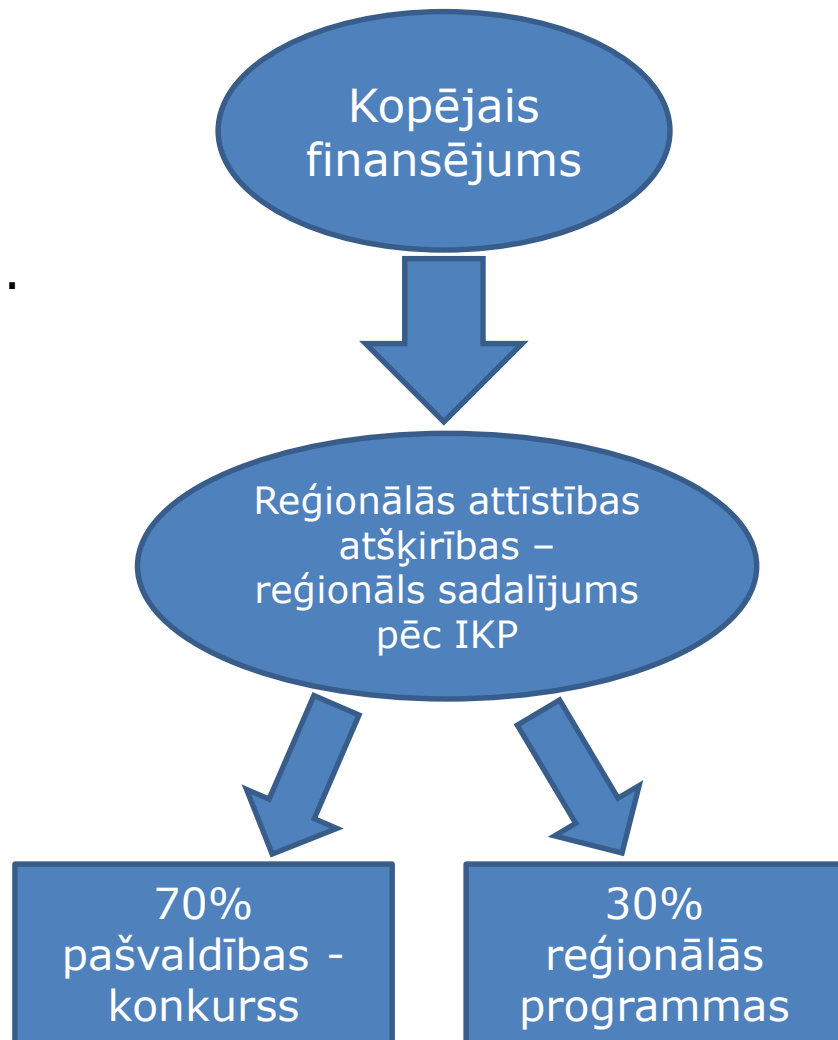
- **Finansējuma kritērijs:**
  - IKP atšķirības – tematiskā koncentrācija mazāk attīstītajiem reģioniem
  - Finansējuma apjoms reģionālā mēroga projektiem
- **Plānošanas pieeja – reģionu un pašvaldību attīstības programmu izmantošana (priekšatlase):**
  - Pašvaldību attīstības programmās – projektu konkurss pašvaldībām
  - Reģionu attīstības programmas – projektu priekšatlase mērķteritorijām (uzrauga VARAM)
    - ✓ Mērķteritorijas – iespēja veidot reģionālos projektus
    - ✓ ATR un 2.līmeņa izvērtējums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsta modelis (3)

- **Pieeja** (ES fondi uzņēmējdarbībai + pakalpojumiem + mobilitātei = 898 milj. *euro*)
  - **Reģionālās attīstības atšķirības**
    - IKP kritērijs un tematiskā koncentrācija mazāk attīstītajiem reģioniem
  - **Konkurētspējīgākie projekti** – pašvaldībām reģionālā mēroga konkurss (70% finansējuma)
  - **Mērķteritorijas** – finansējums reģionālā mēroga projektiem (30% finansējuma)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Finansējuma sadalījums

Kopējais finansējums 898 506 000 euro

(uzņēmējdarbības aktivitātēm – 608 506 000 euro, pārējām aktivitātēm – 290 000 000 euro)

Mērķis – reģionālās attīstības atšķirību mazināšana

(kopējā finansējuma sadalījums pēc reģionālā IKP atšķirībām)

Rīgas reģions
(98 835 660)

Vidzemes reģions
(197 671 320)

Kurzemes reģions
(161 731 080)

Zemgales reģions
(197 671 320)

Latgales reģions
(242 598 620)

70%

30%

70%

30%

70%

30%

70%

30%

70%

30%

Pašvaldīb
as

Reģionālie
projekti

Pašvaldīb
as

Reģionālie
projekti

Pašvaldīb
as

Reģionālie
projekti

Pašvaldīb
as

Reģionālie
projekti

Pašvaldīb
as

Reģionālie
projekti

Uzņēmējdarbības tematiskā koncentrācija reģionos – 68%

(pārējās aktivitātes – 32%)

**Mērķis - reģionālās
attīstības atšķirību
mazināšana**

**Proporcionāli finansējuma
pieprasījumam**

**Uzņēmējdarbības
tematiskā koncentrācija**

**Pašvaldībām konkurss
(garantēta minimālā
summa)**

Pašvaldībām katrā reģionā regulārs konkurss (3-5 kārtas) ar:

- Minimālo un maksimālo finansējumu vienam projektam
- Priekšroku pašvaldībām, kas iepriekšējā kārtā nebūs ieguvušas

Reģionālā mēroga finansējums

Ja reģiona ietvaros nevienai no pašvaldībām nav pietiekošas apguves, tad finansējums tiek pārdalīts Latvijas mērogā starp reģiona jebkurām pašvaldībām, priekšroku dodot:

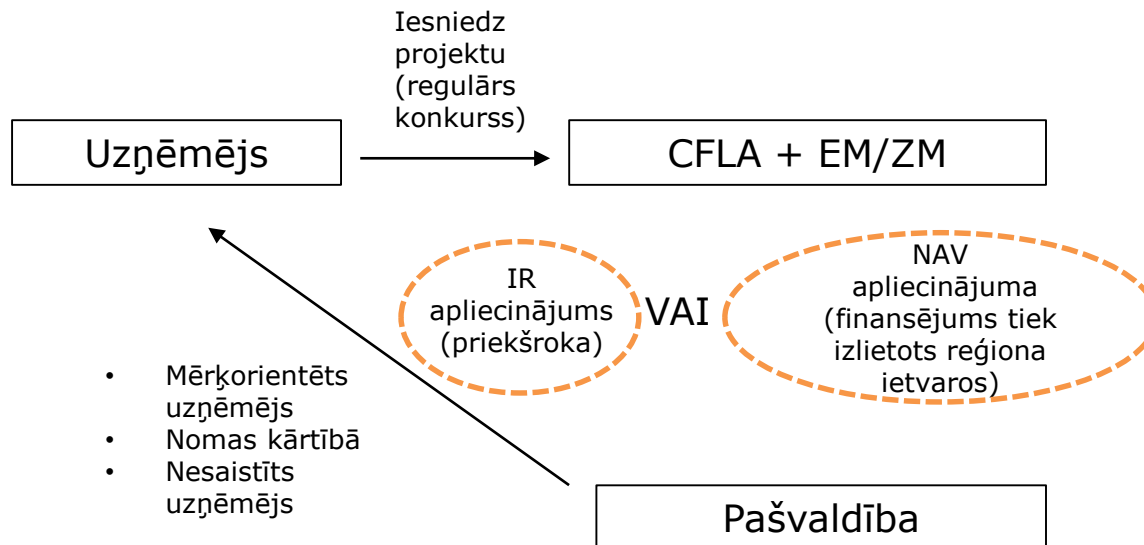
- Pašvaldībām ar augstākiem rezultātiem un augstāko apguvi.
- Pašvaldībām no reģioniem ar augstākām ekonomikas attīstības atšķirībām.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju koordinācija uzņēmējdarbības attīstībai

- Finansējuma sadale uzņēmēju projektiem reģionāli
- Uzņēmējdarbības atbalstam finansējums tiek plānots pašvaldību attīstības programmā:
  - ✓ Nenosakot labuma guvēju – nav garantēts
  - ✓ Demonstrē pašvaldības projekta papildinātību (ja tāda ir)
- Projektu atlasē tiek iesniegts pašvaldības apliecinājums par uzņēmēja papildinātību pašvaldības projektam

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālā mēroga projekti

- **Finansējuma apjoms**, balstoties uz investīciju vajadzībām (īpatsvars no kopējā finansējuma pieprasījuma) – 30%
- **Principi / kritēriji projektiem:**
  - Reģionāla mēroga objekti, kas atrodas vai apkalpo vairāku pašvaldību teritorijas (piem., liela mēroga industriālās teritorijas, mobilitātes punkti (*Park&Ride*), u.c.):
    - Klients pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem;
    - Nodarbinātie uzņēmumā no vairākām pašvaldībām.
  - Objekti, kuru attīstībai nepieciešama pašvaldību sadarbība to fiziskās atrašanās vietas dēļ (piem., pašvaldību pielāgošanās RailBaltica projektam, tūrisma maršruti, vienots tūrisma piedāvājums u.tml.).
  - Reģiona inovāciju sistēmas attīstība (izglītības programmu atbilstība darba tirgus prasībām, profesionālā izglītība, mūžizglītības programmas, sasaiste ar zinātni/pētniecību reģiona nozaru attīstībai u.tml.).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ